

<p>Kur'an je govor Uzvišenog Allaha. Objavljen je kao vodič i uputa svim ljudima u svim generacijama i vremenima do Sudnjeg dana. Nijedna knjiga nije mu slična. Užit Kur'an znači slušati Riječi Božije i hoditi ka Allahovom zadovoljstvu i rahmetu. Kur'an je susret između slabog insana i Snažnog Gospodara:

Elif-l-m-m. Allah je i nema boga osim Njega i i i i Vješt! On tebi objavljuje Knjigu, pravu istinu, koja prethodne potvrđuje, a Tevrat i Indžil objavio je još prije, kao putokaz ljudima, a objavio je i ostale koje rastavljaju istinu od neistine. One koji u Allahove riječi ne vjeruju eka teška patnja; i a Allah je silan i strog.

(Kur'an, Ali Imran, 1-4.) Svi oni koji su Kur'an čuli s usana Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, doživjeli su ga kao iživu stvarnost. U srcima nisu imali ni trun sumnje da im se Uzvišeni Allah obraća preko Svog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Stoga je Allahov Govor tako duboko osvojio njihova srca i umove. Njihove su oči preplavile suze i njihova tijela prekrili i marci. Svaku su riječ Objave smatrali bitnom i rješenjem za probleme i teškoće, pa su pokušali da Kur'an primijene u iivotu. Kur'an je odgojio generacije selefa i promijenio nabolje, i kao pojedince, i kao zajednicu. A Arapi su od običnih trgovaca i čuvara deva i ovaca postali predvodnici ovjeh anstva.

<p>Važnost promjene odnosa muslimana prema Kur'anu</p> <p>Danas mi u svojim rukama držimo isti Kur'an. Među ljudima kruže milioni primjeraka Mushafa. Kur'an se neprestano čita, i danju i noću, u domovima, u džamijama, s minbera. Desetine i stotine tomova knjiga pojašnjavaju nam njegova značenja. Riječi i predavanja neprekidno se slivaju pokušavajući da objasne njegova učenja i propise. Ali i pored toga, oči muslimana ostaju suhe, srca ostaju tvrda, umovi netaknuti i iivoti nepromijenjeni. Poniženje i nazadnost kao da su prekrili islamski ummet. A pitamo li se zašto? Jedan od uzroka naših problema svakako je loš odnos spram Kur'ana, a Allah najbolje zna. Mnogi muslimani više ne doživljavaju Kur'an vodičem za iivot. Da, doživljavaju ga kao svetinju, ali i smatraju da on samo govori o prošlim događajima, o ljudima i događajima koji su nekad bili, a danas je neko novo vrijeme i druge okolnosti. Ljudi mijenjaju dvije stvari: uvjete u kojima ljudi žive i ljudsku prirodu. Uvjeti iivota danas i prije samo dvadeset godina nisu isti, slaćemo se. Ali je LJUDSKA PRIRODA OSTALA NETAKNUTA. OVIJEK JE, U SUŠTINI, ISTI I PRIJE 1400 GODINA, A I DANAS, A I NAKON NAS. Ljudska duša i srce, ljudsko tijelo, ljudske potrebe, ljudske elje, ljudski strahovi i sve je to ostalo netaknuto. A tzv. moderno društvo najbolji je pokazatelj toga. Naime, savremeno doba obilježeno je velikim razvojem tehnologije u svim oblastima ljudskog iivota. S materijalne strane, ljudska civilizacija nikad nije bila na višem stepenu. Ali, s druge strane, toliki napredak u jednom pravcu istovremeno je ljude učinio duhovnim invalidima; udalžavanjem od vjerskih načela, došlo je do iirenja sujevjerja svih vrsta, strahova, samoubistava, bolesti ovisnosti, AIDS-a. Zar nas sve ove pojave ne upućuju na to da su ljudi u DUHOVNOM POGLEDU NAZADOVALI? Da su nesretni? Pa ko to pije alkohol jer je sretan i ispunjen? Ko se drogira jer mu je u iivotu sve lijepo? Svim ovim stvarima ljudi nastoje da popune prazninu koja vlada u njima. Stoga, zapitajmo se da li Kur'an može za nas biti izvor snage kao što je bio i za naše pretke i asne ashabe kroz ponosnu historiju islama? Ovo je najvažnije pitanje za muslimane današnjice na koje moramo dati odgovor

kako bi naša okolina doživjela procvat i preporod.

U ovom članku dotičemo se pedagoških i općih životnih lekcija iz sure Ta-Ha. Svakako, lekcije i pouke iz Kur'ana su neiscrpne. Što god više razmišljamo o njemu i poklonimo mu svoju nepomućenu pažnju, u tolikoj mjeri i naša srca vezati za Svevišnjeg i naš životi procvjetati beharom vjere. Ajeti o kojima ćemo govoriti su sljedeći:

A da li je do tebe doprla vijest o Musau, kada je vatru ugledao pa 'eljadi svojoj rekao: "Ostanite vi tu, ja sam vatru vidio, možda u vama nekač glavnu donijeti ili u pored vatre nađ nekoga ko će mi put pokazati." (Ta-ha, 9-10.)

Zastanimo kratko i razmislimo o našim lekcijama iz samo ova dva ajeta. U članku ćemo nabrojati jedanaest pouka, što naravno ne ograničava i njihove mnogobrojne druge koristi, kao što kaže Uzvišeni: **U ovom Kur'anu Mi na razne načine objašnjavamo ljudima svakovrsne primjere, ali je uvijek, više nego iko, spreman raspravljati.** (Kur'an, El-Kehf, 54.)

Sigurnost porodice je na prvom mjestu.

Razmislimo o situaciji u kojoj su se našli Musa, alejhis-selam, i njegova porodica. Mrak ih okružuje sa svih strana. Putuju kroz nenaseljen kraj i u daljini Musa primijeti odsjaj vatre. Sjetimo se da tadašnji uvjeti putovanja i života nisu kao danas. Oni nisu imali sigurne puteve, rasvjetu niti uređaje za komunikaciju.

Mnogobrojne opasnosti su prijetile i jedna pogrešna odluka mogla je značiti i propast čitave porodice. Stoga je Musa, alejhis-selam, dao primjer pravog supruga i pastira kojem je na prvom mjestu zaštita svog stada. On svojoj 'eljadi kaže da ga sačekaju, a on se upućta u moguću opasnost i odlazi da ispita izvor svjetlosti.

Osobine mušak muslimana. Ova dva ajeta pružaju smjernice kako se treba ponašati mušak musliman. Samo neke od osobina koje je Musa, alejhis-selam, pokazao kao mušak su:

- Briga o porodici. To uključuje njihovu fizičku zaštitu i pažnju spram njihovih potreba.

- Hrabrost i suočavanje sa opasnostima.

- Sposobnost brze procjene situacije i donošenje odluka.

- Optimizam i oslanjanje na pomoć Uzvišenog.

- Nikad ne ugrožavajte sigurnost svoje porodice i uvajete ih od opasnosti.

Pri procjeni situacije uvažiti faktore čete i koristi. Musa, alejhis-selam, bio je svjestan da je nesigurno ostaviti porodicu u mraku i bez zaštite. Ali, s druge strane, to je bila manja opasnost od toga da svi zajedno krenu prema svjetlu vatre, ne znajući kakve ih tamo opasnosti čekaju. Vodeći brigu o porodici, potrebno je uvažiti potencijalnu četu i korist od naših djela. Planiranje i svakodnevno vođenje računa o učinjenom i obavezama nameću se kao sastavni dio jakih porodica.

Izlaganje opasnosti pojedinca bolje je od ugrožavanja cijele zajednice. Musa, alejhis-selam, odlučio je da je opasnost kojoj bi on kao pojedinac mogao biti izložen vrijedna ukoliko pronađe izvor toplote i upute za svoju porodicu. Kad insan naiđe na životne probleme, kao životna vještina nameće se sposobnost donošenja odluka. Tom prilikom potrebno je uvažiti i sauvati postojeće resurse i potrebe zajednice staviti iznad svojih ličnih.

Jedna osoba (emir) donosi konačnu odluku. Po pitanju donošenja odluka, kako na porodičnom planu, tako i u svim drugim dijelovima života, bitno je da konačnu odluku donosi jedna osoba koja ispunjava uvjete kvalitetnog vođenja. Tako se uvodi

harmonija u život i rad. U suprotnom, šta se desi ukoliko se u porodici i na poslu ne zna ko je lider, niti ko je taj ko nosi najveću odgovornost? Nastaje anarhija i nered, i ruše se temelji samog društva.

Vođa se konsultira sa podanicima i pojašnjava razloge svoje odluke. Musa, alejhis-selam, pojasnio je razloge svoje odluke da ostavi svoju porodicu i ode da ispita izvor svjetla. U porodici problemi mogu iskrsnuti ukoliko predvodnik donese odluku bez objašnjenja i konsultacije sa ukućanima. To je u kontradikciji s primjerom Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Biti pastir ne znači biti tiranin i insan mora biti svjestan da je taj položaj odgovornost i emanet povjeren od strane Uzvišenog Allaha. Povjerenje se u porodicama naruži ne samo zbog loših odluka, već zbog nepostojanja komunikacije među ukućanima.

Prilikom donošenja odluka, uvažite i mišljenje svoje djece i ukućana.

Musa, alejhis-selam, obratio se svojoj željedi i žitavoj porodici, a ne samo supruzi. Ukoliko roditelji uvažavaju mišljenje svojih sinova i kćeri i pokažu im poštovanje, od svoje djece neće jake ličnosti, uz Božiju pomoć, i pripremaju ih za kasniji samostalni život. U suprotnom, ukoliko roditelj zanemari dječije glasove, neka se ne žudi ako kasnije dijete, kad odraste, ne bude željelo da svoje brige dijeli s njim.

Ne obećavajte ono što ne možete ispuniti.

Musa, alejhis-selam, rekao je: **Možda će vam nekakvu glavnu donijeti...** i nije obećao ono u što nije bio siguran. Malo stvari u tolikoj mjeri narušava kredibilitet i autoritet roditelja koliko neispunjena obećanja. A i neki od najvećih problema u brakovima nastaju upravo zbog neispunjenih obaveza i nevođenja računa o izvršenju obećanog. Stoga, govorite uvijek istinu i ne obećavajte ono što niste sigurni da možete ispuniti.

Nastojte da izvučete maksimum, ma kako da je loša situacija.

Musa, alejhis-selam, navodi šta planira do dobije toplinu, svjetlo, uputu za daljnji put, goru u glavnu. U tome nam je savjet da životne situacije analiziramo i idemo ka ostvarenju dobra, pa čak i u onim situacijama koje izgledaju kao potpun gubitak.

U životu je potrebno znati prioritete.

Musa, alejhis-selam, spominje toplotu i ušarenu glavnu s kojom će se vratiti svojoj porodici i pružiti im svjetlo i brigu, prije nego što navodi prolanazak puta. On je razumio najveću potrebu svojih i stoga je prvo htio nju zadovoljiti, prije i čega drugog.

Preuzeti odgovornost za vlastite postupke.

Musa, alejhis-selam, kaže: **...ja sam vatru vidio...**, kako bi opravdao svoju odluku. On je preuzeo odgovornost za donošenje odluke i namjerava postići dobro, makar ga ne garantirao. U savremeno doba se porodice i zajednice upravo raspadaju zbog nedostatka odgovornosti. Preuzimanje uloge pastira i vođe porodice ili društva zahtijeva i sposobnost da uvijek preuzme odgovornost za svoje odluke i postupke, kao što kaže Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, u čuvenom hadisu: **Svi ste vi pastiri i svi ćete biti pitani za svoje stado. Vođa je pastir i on je odgovoran za svoje stado, uvijek je pastir u svojoj porodici i on je odgovoran za svoje stado, žena je pastirica u kući svoga muža i odgovorna je za svoje stado, sluga je pastir u imetku svoga gazde i on je odgovoran za svoje stado. Svi ste vi pastiri i svi ćete biti pitani za svoje stado.** (Buhari u Sahihu, 59/2)